

Odluka:

VSRH Rev 2392/2013-2

Zbirni podatci

Broj odluke: Rev 2392/2013-2

Datum odluke: 28.11.2018

Vrsta odluke: Rješenje

Vrsta predmeta: Građanski - revizija

Odjel: GRAĐANSKI ODJEL

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Rev 2392/2013-2

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Damira Kontreca predsjednika vijeća, Gordane Jalšovečki članice vijeća i sutkinje izvjestiteljice, Slavka Pavkovića člana vijeća, Ivana Mikšića člana vijeća i Goranke Barać-Ručević članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja-protutuženika (dalje: tužitelj) Ž. T. iz S., kojeg zastupaju punomoćnice V. P. M. i M. J. J., odvjetnice u Z., protiv tuženika-protutužitelja (dalje: tuženik) E. o. d.d. Z., kojeg zastupa Odvjetničko društvo G. i p. u Z., radi isplate i poništenja sporazuma o izvansudskoj nagodbi, odlučujući o reviziji tuženika protiv presude Županijskog suda u Zagrebu broj Gž-11129/11-2 od 3. siječnja 2013. kojom je potvrđena presuda Općinskog građanskog suda u Zagrebu broj P-4369/08-16 od 20. travnja 2011., u sjednici održanoj 28. studenog 2018.,

riješio je:

Ukidaju se presuda Županijskog suda u Zagrebu broj Gž-11129/11-2 od 3. siječnja 2013., i presuda Općinskog građanskog suda u Zagrebu broj P-4369/08-16 od 20. travnja 2011. te se predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

O troškovima revizijskog postupka odlučit će se u konačnoj odluci.

Obrazloženje

Prvostupanjskom presudom odlučeno je:

„I. Tuženik, E. o. d.d., Z., dužan je tužitelju, Ž. T., S. isplatiti iznos

od 38.000,00 kn sa zakonskom zateznom kamatom po eskontnoj stopi Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećanoj za pet postotnih poena, tekućom od 14. veljače 2008. godine pa do isplate, kao i nadoknaditi prouzročeni parnični trošak u iznos od 4.920,00 kn, sve u roku od 15 dana.

II. Odbija se tuženik protutužitelj sa tužbenim zahtjevom koji glasi:

„Poništava se sporazum o izvansudskoj nagodbi broj ... od 14. siječnja 2008. godine i nalaže se tužitelju protutuženiku isplatiti tuženiku protutužitelju troškove parničnog postupka zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od dana donošenja presude pa do isplate.“

Drugostupanjskom presudom odbijena je žalba tuženika i potvrđena je prvostupanjska presuda, te je odbijen tuženik sa zahtjevom za naknadu troška žalbe.

Protiv drugostupanjske presude i rješenja reviziju je podnio tuženik, navodeći da istu podnosi na temelju odredbe čl. 382. st. 2. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 84/08, 123/08, 57/11 - dalje: ZPP), jer odluka u sporu ovisi o rješenju materijalnopravnog i postupovnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni. Predlaže da revizijski sud prihvati reviziju te ukine ili preinači pobijanu presudu, te odbije tužbeni zahtjev tužitelja, a prihvati protutužbeni zahtjev tuženika.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija je osnovana.

Odredbom čl. 382. st. 2. ZPP propisano je da u slučajevima u kojima stranke ne mogu podnijeti reviziju iz čl. 382. st. 1. ZPP, one mogu podnijeti reviziju protiv drugostupanjske presude ako odluka u sporu ovisi o rješenju nekog materijalnopravnog ili postupovnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni. U smislu odredbe čl. 382. st. 3. ZPP u reviziji iz čl. 382. st. 2. ZPP

stranka treba određeno naznačiti pravno pitanje zbog kojeg ju je podnijela uz određeno navođenje propisa i drugih važećih izvora prava koji se na njega odnose te izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Predmet spora je zahtjev tužitelja za isplatu iznosa od 38.000,00 kuna na temelju Sporazuma o izvansudskoj nagodbi zaključenog između stranaka od 14. siječnja 2008., te protutužbeni zahtjev tuženika za poništenje te nagodbe.

Prvostupanjski sud je prihvatio tužbeni zahtjev, te odbio protutužbeni zahtjev, ocjenjujući da se prema sporazumu o izvansudskoj nagodbi zaključenju 14. siječnja 2008. tuženik obvezao tužitelju na ime cjelokupne štete isplatiti iznos od 38.000,00 kuna u roku od 15 do 30 dana, da tuženik u tijeku dokaznog postupka nije ničim dokazao da su nakon potpisivanja sporazuma o nagodbi nastupile neke nove činjenice i okolnosti zbog kojih da je tužitelj znao u vrijeme zaključivanja nagodbe, istu ne bi zaključio, te da tuženik ničim nije dokazao da je pri sklapanju sporazuma o izvansudskoj nagodbi bilo mana volje koje bi dovele do poboynosti zaključenog ugovora.

Drugostupanjski sud je odbio kao neosnovanu žalbu tuženika te je potvrdio prvostupanjsku presudu. Pri tome je drugostupanjski sud pored svih provedenih i ocijenjenih dokaza naveo da to što se prvostupanjski sud u svojoj presudi nije ni osvrnuo na nalaz i mišljenje ovlaštenog sudskog vještaka za strojarstvo, promet i vozila koje je tuženik dostavio u sudski spis uz odgovor na tužbu i protutužbu od 10. srpnja 2008. ni na koji način nije od utjecaja na pravilnost i zakonitost pobijane presude, jer da se radi o nalazu koji je tuženik pribavio vanskudskim putem, pa isti nema značaj dokaza u građanskopravnom smislu u predmetnom postupku. U odnosu na protutužbeni zahtjev drugostupanjski sud obrazlaže da je isti pravilno odbijen obzirom tuženik tijekom postupka nije dokazao sve navedene pretpostavke, niti je tvrdio ili dokazivao da je tužitelj znao ili morao znati za možebitno prijevarno postupanje njegove supruge, to ni prijevara učinjena od strane supruge tužitelja nije od značaja i ne može predstavljati razlog poboynosti predmetnog ugovora, tim više što žalitelj tijekom postupka na te okolnosti nije ni predlagao provođenje bilo kakvih dokaza, a pogotovo ne dokaz saslušanjem svog osiguranika kao štetnika.

S obzirom na takve zaključke nižestupanjskih sudova, tuženik je u reviziji postavio nekoliko pravnih pitanja, a između ostalih i sljedeća:

„1. Da li se nalaz vještaka koji nije izrađen tijekom postupka, a koji je dostavljen u spis i čijem se korištenju druga stranka nije protivila, može cijeniti kao dokaz?

2. Ima li nalaz vještaka koji je pribavljen vanskudskim putem značaj dokaza u parničnom postupku, a o kojem sud mora zauzeti stav?

3. Da li nalaz vještaka kojim je utvrđeno da se šteta nije dogodila na način opisan od strane oštećenog predstavlja razlog za

pobijanje ranije potpisanog Sporazuma o izvansudskoj nagodbi, koji je potpisan od strane osiguravatelja u vjeri da se šteta zaista dogodila?“

Iznoseći razloge zbog kojih smatra da su postavljena pravna pitanja važna za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, a u smislu odredbe čl. 382. st. 2. ZPP, revident navodi da je o tom pravnom pitanju revizijski sud zauzeo pravno shvaćanje i to u odlukama Rev-946/1997 od 7. ožujka 2001. i Rev-3286/1994 od 15. siječnja 1998.

U odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske Rev-946/1997 od 7. ožujka 2001. izraženo je shvaćanje da stranka može nalazom vještaka koji je na vlastiti trošak tražio izvan sudskog postupka dovesti u sumnju pravilnost vještačkog nalaza sačinjenog po nalogu suda, dok je u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske Rev-3286/1994 od 15. siječnja 1998. zauzeto shvaćanje da je bitna zabluda o okolnostima za koje su stranke u vrijeme sklapanja nagodbe držale da nisu sporne i kao takve su unesene u nagodbu razlog pobijanja nagodbe.

Ispitujući dopuštenost revizije u skladu s odredbom čl. 382. st. 2. ZPP ovaj sud je ocijenio da su pravna pitanja zbog kojih je revizija podnesena važna za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, budući da je pobijana odluka posljedica stava drugostupanjskog suda u odnosu na koja pravna pitanja postoji suprotna praksa revizijskog suda, te je stoga revizija dopuštena, a ovaj sud je ispitao pobijanu odluku samo u dijelu u kojem se pobija revizijom i samo zbog postavljenih pravnih pitanja sukladno odredbi čl. 392.a st. 2. ZPP.

Tuženik u podnesenoj reviziji osporava stajalište drugostupanjskog suda da to što se prvostupanjski sud u pobijanoj presudi nije ni osvrnuo na nalaz prometnog vještaka koji je tuženik dostavio u spis ni na koji način nije od utjecaja na pravilnost i zakonitost pobijane presude jer se radi o nalazu koji je tuženik pribavio vanskudskim putem pa isti nema značaj dokaza u građanskopravnom smislu u predmetnom postupku.

Valja navesti da tužitelj svoj tužbeni zahtjev temelji na sporazumu o izvansudskoj nagodbi od 14. siječnja 2008. kojeg su stranke potpisale nakon što je tužitelj kod tuženika prijavio štetu na vozilu a kojim se tuženik obvezao tužitelju isplatiti iznos štete od 38.000,00 kuna. Tuženik pak tijekom postupka navodi da je nakon potpisivanja sporazuma zatražio izradu nalaza i mišljenja prometnog vještaka, te je tim nalazom utvrđeno da se šteta nije mogla dogoditi na opisani način, kako je to prijavio tužitelj, te je stoga zatražio protutužbenim zahtjevom poništenje navedene nagodbe.

Pravilno tuženik u reviziji navodi da nalaz i mišljenje sudskog vještaka koji nije izrađen po nalogu suda, a kojeg je za potrebe postupka pribavila jedna stranka u postupku (u predmetnom slučaju revident), predstavlja dokazno sredstvo koje sud treba vrednovati i ocijeniti ga u sklopu svih ostalih provedenih dokaza, a što sudovi u ovom predmetu nisu učinili.

Naime, nalazu i mišljenju sudskog vještaka koje nije izrađeno po nalogu suda, već po nalogu jedne od stranaka u postupku, ne može se odreći značaj valjanog dokaznog sredstva kao privatne isprave, koju sud doduše nije dužan prihvatiti, ali istu treba vrednovati i ocijeniti u sklopu svih ostalih provedenih dokaza.

Istaknuti razlozi nedostaju i prvostupanjskoj presudi.

Slijedom navedenog, kako je zbog pogrešnog pravnog pristupa činjenično stanje ostalo nedovoljno i nepotpuno utvrđeno valjalo je presude sudova nižeg stupnja ukinuti i predmet vratiti sudu prvog stupnja na ponovno odlučivanje i u odnosu na tužbeni tako i protutužbeni zahtjev u smislu odredbe čl. 395. st. 2. ZPP.

Obzirom da su iz naprijed navedenih razloga citirana pitanja prihvaćena kao važna pitanja u smislu čl. 382. st. 2. ZPP te je rješavanjem tih pitanja odlučeno o osnovanosti revizije tuženika, to o rješavanju ostalih postavljenih pitanja ne ovisi odluka u ovom postupku.

U ponovljenom postupku prvostupanjski sud će postupiti u skladu s prethodno iznijetim shvaćanjem i razmotriti u ovoj odluci iznijete okolnosti - izrađeno vještvo po nalogu stranke, te ovisno o rezultatu ocjene svih činjenica relevantnih za odluku o osnovanosti tužbenog i protutužbenog zahtjeva ponovno odlučiti o istima, i to na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, odnosno na temelju rezultata cjelokupnog postupka - odlukom o predmetu spora s obrazloženjem prema odredbi čl. 338. st. 4. ZPP.

Odluka o troškovima u povodu revizije temelji se na odredbi čl. 166. st. 3. ZPP.

Zagreb, 28. studenog 2018.

Predsjednik vijeća:
Damir Kontrec, v. r.